

WALKER RAPORU VE RAPOR HANGİ NOKTADA YETERSİZ?

İngiltere Bankacılık Sektörünün Kurumsal Yönetim Açısından Değerlendirilmesi

**Şule Aylin Koyuncuoğlu
Kıdemli Danışman
“iyi şirket” Danışmanlık A.Ş.**

İngiltere bankacılık sektöründe kurumsal yönetim uygulamaları hakkında, bağımsız bir değerlendirme yapmak amacıyla Sir David Walker'ın Şubat 2009 da başladığı inceleme çalışmaları sonucu ilk rapor Temmuz 2009 da oluşturulmuştu. Rapor görüşlere açılarak son şeklini aldı ve Kasım 2009 tarihi itibarıyla de yayınlandı. Tespitlerin ve önerilerin otuz dokuz madde altında yer aldığı raporun önemle üzerinde durduğu bazı ana noktalar şunlar:

- Yönetim kurulu seviyesinde etkili risk yönetimi ve risk yönetimi etkinliğinin artırılması için teşvik edici ücretlendirme politikalarının kapsama alınması;
- Risk yönetiminin karar verme sürecinin merkezine yerleştirilmesi ve risk yönetimde gözetimi artırmak için dokümantasyonun artırılması;
- Yeteneklerin dengeli dağıldığı, tecrübe ve bağımsızlığın ön planda tutulduğu banka yönetim kurullarının oluşturulması;
- İcraacı olmayan yönetim kurulu üyelerinin, yönetim kurulu görevlerini ifa ederken daha etkin olmaları, bunun için gerekli eğitim ve kaynakların sağlanması;
- Yönetim kurulu uygulamalarının etkililiği ve denetim, risk, ücret ve atama komitelerinin performansı;
- Risk komitesinin temel risklere odaklanmasını sağlayıcı doğru gündemlerin oluşturulması;
- Kurumsal hissedarların işlevinin şirket içinde etkili olmasının sağlanması ve yönetim kurulunu izlemeleri;
- İngiltere'deki yaklaşımın uluslararası uygulamalar ile tutarlılığının sağlanması; ulusal ve uluslararası en iyi uygulamaların yürürlüğe ne şekilde konması gerektiğinin belirlenmesidir.

Rapor finansal hizmetler sektöründe kurumsal yönetimi geliştirici olumlu önerileri içerse de bazı noktalarda yetersiz kalmaktadır. Bu noktalardan birisi yönetim kurulu bazında kurumsal yönetimden bahsetmesi ve organizasyonun bütününe kapsamamasıdır. Yönetim kurulu için en iyi kurallar oluşturulup ve iyi niyetle hareket edilse de, organizasyonlar, dolayısıyla insanlar kusursuz değildir ve genellikle hata yaparlar.

Bundan ötürü bütüncül kurumsal yönetim modelinin kurularak yaklaşımın genişletilmeye ihtiyacı vardır. Bu yaklaşım sadece banka yöneticilerini ilgilendiren mekanizmaları kapsamamalı, aynı zamanda şirketin sorumlu olduğu hissedarları, tahvil sahiplerini ve diğer kreditorler için prosedürler düzenleyerek onları da kucaklaması sağlanmalıdır.

Finansal kurumlarda standart muhasebe kuralları uygulanmaya başlandıktan sonra politikalarda bir ikilem de oluşmuştur. Bir taraftan büyük finansal kurumlar kurallara uymaya maruz bırakılarak sermaye piyasaları esneklikten uzaklaştırılmış, diğer taraftan her türlü ahlaki çöküşe rağmen kurumların yok olmalarına izin verilmemiştir.

Sonuç olarak bu ikilemden kurtulmak ve herkesin korktuğu çöküşün makroekonomiye yayılmasını önlemek üzere öncelikle sistemin daha fazla yara almadan ve baş başa verilerek finansal kurumlar için kararlı bir rejim oluşturulmalıdır.

Hızlı hareket edebilmek özgüvenin oluşmasına ve bir bütün olarak sisteme güvenmeyi sağlayacaktır. Bank of Credit ve Commerce International (BCCI)'in finansal sorunlarının battıktan on yıl sonra bile çözülmeden kalması iflaslarda işlerin ne kadar yavaş ilerlediğini göstermektedir.

Bu yeni rejim için pek çok öneride bulunulabilir. Bunlardan bazıları:

- Kurumlar umulmadık durumlarda kullanmak üzere sermaye tutmaya zorlanabilir. Bu enstrüman şu anda Deutsche Bank ve Lloyds tarafından kullanılmaktadır. Kurumların herhangi bir finansal zorlukla karşılaştıklarında kendi kendilerini tedavi etmeleri sağlanmış olur.
- Ticaret kanunu finansal düzenlemelere göre düzenlenerek bankaların ticaret kanunu altında müflis olarak yer alması yerine finansal düzenlemeler altında borcunu ödeyebilir durumda olması sağlanabilir. Böylece bazı ikincil derecedeki borçların sermaye olarak kullanılması sağlanabilir.
- İflas mahkemelerinin bazı büyük borçların sermayeye dönüştürülmesine izin vermeleri yoluyla uzun zaman alan pazarlıkların önlenmesi sağlanabilir.
- İflas mahkemelerine hacizli aktifler hakkında talimat verme yetkisi verilmesi. İngiltere Bankacılık Kanununda 2009 da yapılan reform, Hazineye borçlu bankalardan üçüncü şahıslara aktiflerin bir bölümünü ya da tamamını transfer etme olanağı sağlaması cesaret verici bir ilk adımdır.

Doğal olarak bu değişikliklerin yapılması zordur ama bu zorluk aşılabılır. Son çeyrek yüzyılda daha önceden yapılması zor olarak görünen iflasla ilgili birçok hüküm dünya genelinde yasalaştırılmıştır. Aynı şey bankalara yönelik yeni iflas rejimi için de sağlanabilir.

Bazı kısımlarda Dr Hugo Banziger'den alıntı yapılmıştır.